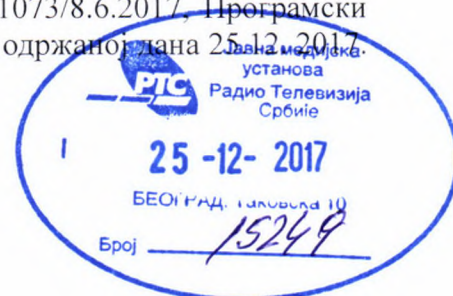

На основу члана 30 Закона о јавним медијским сервисима („Сл. гласник РС“ број 83/2014, 103/2015 и 108/2016), члана 48 Статута ЈМУ РТС број 1816/16.12.2014, као и члана 5 Пословника о раду Програмског савета РТС број 1073/8.6.2017, Програмски савет Радио-телевизије Србије, на својој 5. редовној седници одржаној дана 25.12.2017. године, усвојио је следећи

ИЗВЕШТАЈ

Сходно Одлуци РТС број: 15191 од 27. септембра 2017. године, Програмски савет ЈМУ РТС организовао је јавну расправу о програмском садржају Радио-телевизије Србије као јавног медијског сервиса и то у Новом Саду дана 1.11.2017, у Лесковцу 7.11.2017. и у Београду 14.11.2017. године, а на следеће теме:

- 1. Програми РТС и културне потребе грађана**
- 2. Програмски садржаји намењени деци и омладини**

Уводну реч на расправи отвореној у Новом Саду, у сали Скупштине АП Војводина, дали су Игор Мирковић, председник Покрајинске владе Војводине, Александар Гајовић, државни секретар у Министарству културе и информисања РС и проф. др Владимир Вулетић, председник Управног одбора РТС-а.

У Лесковцу, у Скупштини града Лесковца, дебату је отворио градоначелник Горан Цветановић, а у Београду у Галерији РТС-а, Драган Бујошевић, генерални директор РТС и Мирослав Миња Николић, члан УО РТС.

Присутнима на расправама у Новом Саду и Лесковцу поздравним говором обратила се Гордана Јанковић, шефица Одељења за медије Мисије ОЕБС-а у Србији док је присутне у Београду поздравио амбасадор Андреа Орицио, шеф Мисије ОЕБС-а у Србији.

У презентацији програмског садржаја и касније отвореним дискусијама учешће су узели следећи представници програмског колегијума и пословодства РТС: Илија Церковић, в.д. директора Телевизије Србије и главни и одговорни уредник Образовно-научног програма, Саша Ковачевић, помоћник директора Радио Београда, Небојша Брадић, главни и одговорни уредник Културно-уметничког програма, Радоман Кањевац, главни и одговорни уредник Другог програма Радио Београда, доц. др Татјана Ћитић, помоћник извршног директора Сектора за развој и нове послове РТС, Невена Младеновић Благојевић, одговорни уредник редакције школског програма ОНП, Наташа Дракулић, одговорни уредник редакције дечјег програма КУП и Весна Ћоровић Бутрић, одговорни уредник образовног програма за децу, младе и породицу Радио Београда 1.

Расправу су водили проф. др Миливоје Павловић, председник Програмског савета РТС-а, Борка Поповић, заменица председника савета и Предраг Обрадовић, члан Савета, а истој су присуствовали и следећи чланови савета: Вук Жугић, Јованка Тодоровић, Александар Загорац, Маја Радовић и Мирјана Максимовић.

Модератор дискусија била је Ана Марија Симоновић, уредник, а по службеној дужности присуствовали су Станислав Вељковић, генерални секретар РТС и Александра Јелисавац, помоћник генералног директора.

На јавну расправу о програмским садржајима РТС-а, у сарадњи са Мисијом ОЕБС-а у Србији, позвани су представници државних органа и институција, невладиних организација, културних, научних и образовних установа, удружења новинара и заинтересовани грађани.

Осим грађана, на јавној расправи су учествовали: представници РЕМ-а, представници националних савета националних мањина у Војводини, културних центара са југа Србије, представници Јавног медијског сервиса РТВ Војводине, представници појединих државних и градских институција, медијске асоцијације у Србији (УНС; НУНС), представници средстава јавног информисања, националне агенције и штампани медији, локални новинари, представници факултета и других академских заједница, САНУ, Завода за уџбенике и наставна средства, библиотека, музеја, позоришта, галерија, организације цивилног друштва које се баве људским правима: грађанским вредностима, социјалним питањима, предузетништвом, акцијама солидарности, положајем жена у друштву, алтернативном културом, мањинским правима, заштитом животне средине, подстицањем грађанског активизма, бесплатном правном помоћи грађанима, УНИЦЕФ, Градске организације глувих Београда, Удружења за економски опоравак, демократију, развој цивилног друштва, локалне самоуправе и друге владине и невладине организације.

Уз логистичку помоћ одељења за медије Мисије ОЕБС-а у Србији, постигнута је директна комуникација са више од 250 представника организација цивилног друштва, професионалних удружења, владиних институција, академских заједница, националних савета и представника организација младих.

Директна интеракција са грађанима током Јавне расправе постигнута је и коментарисањем на Интернет порталу РТС-а и путем дописа електронском поштом (на сајту РТС-а рубрика под именом „Јавна расправа“, као и истоимена адреса електронске поште).

Ценећи све изнете сугестије, предлоге, питања и примедбе учесника одржане јавне расправе, Програмски савет упућује Управном одбору и генералном директору РТС-а следеће оцене и препоруке за унапређење аудио-визуелног програма и побољшање квалитета програмског садржаја и услуга РТС-а:

- Јавни дијалог о програмима протекао је у доброј атмосфери и био је солидно организован. Имао је пуну логистичку подршку руководства, служби и дописништава РТС. Расправа је подржала овај модел организовања јавне медијске установе и афирмисала бројне програмске и друге вредности Јавног медијског сервиса РТС, указавши на одређене слабости, као и на потребу сталног даљег подизања квалитета појединих сегмената радијског и телевизијског програма. Наглашена је и обавеза сталног унапређивања квалитета комуникације с милионским аудиторијумом. Преовладао је став да РТС има креативне, кадровске и продукцијске потенцијале за стални даљи раст квалитета програма у целини, а посебно у два области о којима се детаљније расправљало (програми из културе и програмски садржаји намењени деци и омладини).

- У вези са ефектима тематске расправе, указано је да у даљем раду треба тежити ка циљу да први избор младе популације буде Јавни медијски сервис и његови садржаји намењени деци и омладини. При креирању програма треба обратити пажњу на техничко-технолошки напредак и потребе млађе популације да користи нове технологије, у форми прилагођеној овом времену. Потребно је повећати обим програма који се баве проблемима млађе популације.

- Пронаћи адекватније термине за емитовање програмских садржаја намењених деци и омладини. Ови програми емитују се у неодговарајућим терминима за младе, углавном у јутарњим или поподневним часовима, у време када су они у школи или обављају друге школске и ваншколске активности, а у вечерњим сатима када су у прилици да буду уз ТВ екран, приморани су да гледају садржаје који нису намењени и примерени њиховом узрасту. Препорука је да се у овим терминима, између осталих, емитују и едукативни садржаји, као и да се репризирају култне серије за младе из архиве РТС-а.

- РТС би у већој мери требало да покрива културне догађаје у унутрашњости Србије. Културна дешавања ван Београда веома мало се виде на програмима РТС, сем у форми прилога у информативним емисијама. Културне емисије РТС-а које се емитују на првом каналу, углавном се баве догађајима у престоници. Недостају и директни преноси значајнијих догађаја из унутрашњости.

- Радио и Телевизија би морали да поклоне још већу пажњу језику и изражавању.

- РТС би требало да сачини нове програмске садржаје који практично медијски описмењавају разне сегменте публике, обрађају се особама са посебним потребама, информишу на њиховим језицима етничке мањине којима таква услуга досад није пружана у програмима РТС-а.

- Сигнал Радио Београда мора да обезбеди чујност на територији целе Србије, посебно на југу и у рубним деловима земље. РТС да покрене иницијативу пред надлежним институцијама.

- Поред већ титлованих емисија за глуве и наглуве особе требало би обезбедити титловање и осталих садржаја (културно-уметничких, образовно-научних, актуелно-информативних и других) и прилагодити их потребама ових особа.

- О садржајима које нуди на Другом и Трећем програму Телевизије и на програмима Радио Београда, РТС треба да информише јавност кроз већу заступљеност у рекламним минутима, посебно на Првом програму.

- Обратити већу пажњу на економско-пропагандне поруке у којима се понекад појављују садржаји који превазилазе могућу или дозвољену улогу деце у оглашавању, немају довољну естетску вредност и уверљивост.

- Унапредити рад Центра за истраживање програма и аудиторијума РТС који би радио и квалитативну анализу програма РТС-а, а не само анализу рејтинга. Дефинисати потребе и задатке Центра како би тај важан сегмент РТС-а поново добио одговарајућу улогу.

- Уредништво РТС-а након анализе препорука и других питања наведених у овом извештају, треба да сачини повратну информацију за јавност и достави је у примереном року Програмском савету, како би се уочи одржавања нове јавне расправе могло објавити које предлоге је РТС усвојио и спровео између две јавне расправе.

Следе коментари, примедбе, сугестије и питања грађана:

1. Др Дубравка Валић-Недељковић, Филозофски факултет у Новом Саду:

- Иако јавни сервис испуњава своју функцију кад је реч о дечијем и омладинском програму, посебно са ресурсима који му стоје на располагању, проблем је што су ти програми претежно традиционалистички и не одговарају потпуно на потребе оних којима су намењени. Спроведена истраживања указују да деца и млади, кад хоће нешто да гледају (95 посто њих гледа телевизију), гледају неке друге садржаје.

Треба стремити ка томе да им први избор буде Јавни сервис и садржаји за младе и децу тог сервиса, с обзиром на податке да не гледају садржаје за децу и за младе скоро уопште, нити им је први избор РТС. Филозофски факултет из Новог Сада је спреман да РТС-у уступи базу података насталу у последњих осам година, истраживања која се односе на задовољавање комуникативних потреба деце и младих у Србији.

На Филозофском факултету у Новом Саду постоји јединствен предмет - а то је изборни предмет „Деца и медији“ у оквиру кога студенти имају задатак да произведу прототипски медијски садржај са елаборатом од циљне групе до начина како би они то финансирани, где би то емитовали итд. Ако је у питању традиционални медиј, морају да дају прототип емисије, да направе сами сајт или да направе једно издање новина, ако су се за то определили. Предлог је да РТС преузме једну од тих потпуно нових идеја.

Истраживања Новосадске новинарске школе са узорком од 4.000 „четвртака“ и „осмака“ (крај детињства и почетак адолесценције) показују да од тог броја ученика последњих осам година није узоркован као њихов примарни медиј Јавни сервис, а посебно, нажалост, није узоркован дечији програм (ако спомену да гледају неке садржаје, то су по правилу они садржаји који се у кући гледају, а не њихов избор).

Проблем јавног сервиса свуда у Европи, па и код нас, је у томе да је то сервис за старе, а у јако малом проценту је сервис за младе, и наравно задатак је јавног сервиса да мора да покуша да негује публику од најранијег детињства, па до зрелог доба. Која је то циљна група: то су дигитални урођеници, нет генерација, зен генерација и они немају ништа заједничко са емисијама које је некадашња генерација волела (Бранко Кошкица, Полетарац, итд.) Стога, РТС мора да изнађе нешто друго, јер програмска архива коју поседује није нешто што је њима иманентно. То су „миленијумси“, такође циљна група и њих је јако мало на РТС-у, то су они који ће ускоро постати пунолетни, који су рођени на прекретници векова. Они су озбиљна циљна група коју смо промашили са програмима који се сада производе.

Јако важан сегмент су одрасли који треба да буду информисани о деци. Има толико примера лоше праксе како се информише јавност о нашој деци, деца су наше благо, али то се не види у програмима јавних сервиса и о деци на потпуно погрешан начин информишемо одрасле. Многобројни прилози о томе, чак и кад су рађени са добром намером, потпуно су професионално промашени (препука: закључци бијеналног светског скупа - Самит „Деца и медији“, са предлозима свим произвођачима садржаја за децу у свету.)

С једне стране, потребан је тим психолога, педагога и новинара који су сензибилисани за овакву врсту програма, а с друге, неопходан је и тим младих, који ће за младе производити програме, а не да то увек ради старија генерација која мисли шта би младима требало.

Сарадња Јавног сервиса и образовних институција по питању медијске писмености могла би да буде јако добра у том правцу - ексклузивна производња, али не типа школског програма, јер то са младима нема везе, већ један нови, другачији приступ сегментима из образовног система. Без обзира да ли би се та независна продукција емитовала на интернету или би се емитовала само у учионицама, где би досег био јако значајан, где би се можда публика неговала од малих ногу, да знају шта је квалитет, које су добре поруке и како им медији могу бити помоћ, а не деструкција (јер када се данас говори о деци у медијима, ми увек дајемо онај стари податак да деца у основној школи од 7 до 14 година старости у току свог школовања виде око 100.000 сцена најгорег насиља у медијима). Треба стремити ка томе да медији нуде нешто позитивно, а не увек истичати тај негативан податак да када се говори о деци у медијима.

2. Синиша Исаков, Радио-телевизија Војводине и Академија уметности Универзитета у Новом Саду:

- РТС треба да покуша да консолидује свој садржај намењен култури, као и садржај намењен млађој популацији, миленијумској или још млађој генерацији и да га пласира на начин да то допре до оних који су заинтересовани. Линеарни медији, линеарна телевизија, линеарни радио, просто то није оно што ове циљне групе очекују и оне то не користе.

Примедба је да РТС још увек има само три телевизијска канала (већ 30 година). Поред тога, ти канали нису довољно испрофилисани. Они би требало да буду тематски. РТС поседује не само архиву, него има и потенцијал да произведе актуелни садржај да попуни те канале. Што се тиче радија, види се да он боље комуницира и види се да боље допире до циљних група, а један од разлога због којих телевизија то не успева је тај што сама организација није како треба, а то се односи на чињеницу да Први, Други и Трећи канал немају свог уредника, него имају неке друге уреднике који су уједно и уредници Информативног, Образовно-научног или Културно-уметничког програма.

Главни посао јавног сервиса, поготово јавног сервиса какав је РТС, је да производи садржај који ће се допитати ових циљних група - а то су циљне групе које су у некој доби, које су завршиле школовање, које су у радној доби или су већ завршиле и ту доб. Оно што једино комуницира са младима, то је лична или персонална платформа, паметни телефон или таблет. Њихова комуникациона платформа, евентуални канали који допиру до свести млађе популације су канали на јутјубу или неки специјализовани канали, опет на интернету и то је оно што би могло бити неки путоказ за даље. Дистрибуција програмског садржаја није више проблем, као што је била у неким ранијим деценијама, дистрибуција је веома једноставна данас и зато корисници могу да га пронађу било где, било када. На овај начин покушати да се смањи оно што бисмо позоришним језиком рекли – излазност, излазност из ових наших медија какви јесу у овој земљи и излазност из земље, јер чак и кад изађу из земље, а наши студенти или средњошколци би сви да изађу из ове земље, то је њихов циљ, они и даље остају публика, остају пре свега публика јавних сервиса.

3. Давор Марко, Центар за медије, друштво и информације са Централноевропског универзитета у Будимпешти:

- Једна од тенденција код иностраних јавних медијских сервиса јесте интеграција редакција и садржаја и експериментисање са различитим формама. Оно што је приметно у раду РТС јесте још увек нека наглашена гетоизација садржаја који се односе на културу и на дечији образовни програм (један од примера, реферирано на последње истраживање Новосадске новинарске школе, показује да је у најгледанијим програмским садржајима, а то су информативни садржаји, култура заступљена на РТС са свега 3%, то је све релативно наравно, што можда и не звучи лоше, али уколико поредимо то са садржајима који се односе на, рецимо, критиковање политичких ставова других, похвале председничким и политичким кандидатима и свечаним отварањима, који чине 14%, тих 3% је мало).

РТС има несумњиве продукцијске потенцијале и та продукцијска извршеност је демонстрирана у много ситуација: РТС дигитал, као први дигитални канал у Србији, који је био експерименталног карактера и који је 24 сата нудио садржаје из домена културе, дефицитарне садржаје, затим представа „Олимп“ као један сјајан иновативни потез РТС и експериментални подухват. РТС је можда пропустио прилику да организује, као follow up, неку дијалогску емисију о томе шта тај уживо пренос значи за Србију и за људе. Можда би редакције из културе могле да организују неке сличне форме, које отварају дијалог и промовишу културу неслагања (рецимо, једна од таквих дијалогских форми, „Пети дан“ на ХРТ-у, где су људи различитих светоназора били позивани да коментаришу различите друштвене догађаје). И Би-Би-Си је недавно

кренуо са сличним експерименталним програмом, који се зове „60 минута“ и у коме они прилагођавају врло комплексне форме, као што је, рецимо, „Културни дневник“, потребама и пажњи коју гледаоци имају. 60 секунди трају, они прилагођавају аудио садржаје визуелној потреби свог гледалишта и то је пре свега намењено младима, младима који не живе само у Уједињеном Краљевству, него и ван граница.

У визији 2020. Европске уније емитера, од десет препорука и десет приоритетних области, шест се односи на однос јавних медијских сервиса са публиком, један експлицитно наглашава однос са младима. Стога су умрежавање и иновативност јако важни. Рецимо, фламански јавни медијски сервис у Белгији има креативну платформу send box, где јавни медијски сервис сарађује и пружа подршку различитим start up иницијативама и на тај начин ствара на врло креативан начин садржаје који су гледани и доступни. Исти јавни сервис је организовао, осим оваквих дискусија и редовних канала комуницирања са својим гледалиштем, и „Дане отворених врата“. Они су изнајмили једну халу ван Антверпена и тамо организовали 24-часовни програм, где су грађани могли да долазе и сами да учествују у његовом креирању. Било је веома популарно, занимљиво, интерактивно...

Јавни медијски сервис треба да буде бастион културе и он је културно добро сваке националне културе и културно добро сваке државе у којој ради. Један добар пример брэндирања јавног медијског сервиса, који је препознат управо као такав, је Радио Румуније који сваке друге године организује врло популаран међународни фестивал радијских оркестара „Радиро“. Сваке друге године се одржава фестивал а оне године кад нема фестивала Радио организују „Дане Енескуа“. Енеску је музички канонски аутор за Румунију и шире, ту је Радио Румуније главни спонзор, медијски покровитељ. Прошле године, у девет дана имали су девет концерата симфонијских радијских оркестара, најзначајнијих од RAI, BBC, француског радија, а ове године у септембру, током месец дана, било је 60 концерата класичне музике у главном граду Румуније, у оквиру „Дана Енескуа“. Тај радио је заиста препознат од стране јавности у Румунији као стварно вредна културна баштина. РТС има потенцијал да следи овакав пример.

Радио 202 је нешто што је „последњи диносаурус“ квалитетне алтернативне музичке садржајне понуде, након нестанка Индекса, Б92. Београд 202 је препознат међу старијом генерацијом и међу младима као неки потенцијал стварања тих спона са млађом публиком.

4. Јован Љуштановић, универзитетски професор књижевности за децу и методике развоја говора и главни и одговорни уредник часописа „Детињство“ :

- Формула за дечији програм, као и за књижевност за децу и уопште за уметничку продукцију за децу, врло је једноставна. Писац или аутор који ради за децу не обраћа се само детету, обраћа се и детету у човеку, и то је она та добра формула, коју су претходне генерације аутора на Телевизији и Радио Београду итекако остварили. РТС треба да тежи да се та формула обнови. У продукцији програмских садржаја намењених деци и младима треба се обратити човеку у детету и детету у човеку, и то би објединило, на неки начин, и гледаоце. Треба направити програме који би привукли и одраслу публику, а да буду прожети дечијим мишљењем, осећањем света и свим оним што је карактеристично и везано за децу и младе. То је једна идеја врло једноставна, али тражи огроман стваралачки напор и таленат оних који раде програме.

Када се ради о линеарном и нелинеарном конзумирању медијских садржаја, оно није присутно на свим пољима. Пример су васпитачи којима треба јаче повезивање и дубље повезивање; на стручним скуповима и усавршавањима васпитача говорило се о коришћењу Јутјуба, односно Фејсбука у презентацији онога што се дешава у вртићима; међутим, о коришћењу медија није било речи (било би добро да се неком приликом представе програми и Радија и Телевизије намењени за предшколце.)

5. Борка Поповић, заменица председника Програмског савета, надовезала се на изнете сугестије својим коментаром да децу једино можемо вратити програмима РТС у неком заједничком деловању, да мора да постоји једна формална спона, нешто што би било дефинисано и неким споразумима о сарадњи, о једном партнерском односу између Министарства просвете и РТС. РТС мора и формално да уђе у образовање и да професори српског, на првом месту, али и професори других предмета, могу РТС да на неки начин користе као ресурс у свом раду.

6. Бранка Бубањ, педагошки саветник, професорка српског језика и књижевности у основној школи „Ђорђе Натошевић“ у Новом саду:

- Одговорност медија, између осталог је у томе што нам се велики број деце, младих исељава. Исељавају се јер је и у медијима истицано како само аутсајдери овде остају, како нам сва паметна деца одлазе, а онда ти исти медији заборављају да објаве успехе или да испрате наше ученике који постижу светске резултате у такмичењима из различитих области. На медијима, а у првом реду на Јавном сервису озбиљан је задатак да мало то достојанство, које је одавно нестало, самопоуздање које је нација изгубила, пре свега млади, врати назад народу. Увек је та једна камера проблем, данас то може и обични мобилни телефон да сними. Пружити деци и омладини прилику да покажу шта могу да ураде, добићете изузетне резултате...

7. Тања Тодоровић, Факултет техничких наука:

- Наспрам комерцијалних телевизија које промовишу Србију као једно културно и економско дно, РТС треба да промовише и ону другу Србију која постоји, Србију у којој делујумноги млади људи који, захваљујући својим залагањима, својим формалним и неформалним образовањем, постижу велике резултате и који, једноставним речима казано, много зарађују, остају да живе и раде у Србији, а њихов квалитет живота је као квалитет живота људи у Западној Европи. Тога млади људи нису свесни. То је можда нека алтернатива тим ријалити програмима који су преплавили медијску сцену.

Млади људи то не знају и они приликом завршетка студија перципирају тај неки „ген“ између досадашње реалности и реалности која их очекује када изађу у свет и јако се боје, јако су несигурни у себе. Њима треба пружити, дати неку поруку, афирмисати запошљавање и начин на који могу да се запосле, где могу да се запосле, како могу да се запосле. Треба им пружити прилику, како и на који начин да се подстакне све то, и не само ово формално него и неформално образовање. Постоји јако много информација које су расуте и те информације треба анализирати, синтетисати, пружити им, они тога нису свесни. Професори и научни радници немају праву прилику да им то све пренесу, поготово не на начин на који би то могао РТС, јер он ипак има одређен кредибилитет да пренесе ту поруку на прави начин.

8. Љиљана Јовановић, новинар, Регионална информативна агенција „Југ-прес“ и локални недељник “Нова наша реч“, Лесковац:

- Сигнал Радио Београда мора да покрије чујност на територији целе Србије, на шта указују и слушаоци који се јављају уживо у емисијама Радио Београда. Иако је за тај проблем надлежно ЈП ЕТВ, РТС са своје стране мора да укаже надлежним структурама на овако озбиљан проблем (ако се Радио С чује до Грачанице на Косову, мора да постоји могућност да се чује и Радио Београд).

Културна дешавања из мањих места веома мало се виде на програмима РТС-а, сем у информативним програмима. Културне емисије РТС-а, које се емитују на првом каналу, углавном се баве догађајима у престоници. Мора се чути глас народа, а народу управо то недостаје – да оно што се дешава у њиховом граду буде прилог који ће трајати дуже од три минута и који ће можда бити обрађен много систематичније и бити видљивији (не само у оквиру *Јутарњег програма*, програма *Ово је Србија*, већ и у ударним информативним емисијама)

9. Предраг Јеленковић, народни посланик из Ниша:

- Напомиње да је приликом одржавања једне јавне расправе на тему „Медији и екологија“, у препуној сали Дома омладине у Београду, дошла само колегиница из Радио Београда. Као што је ово био случај у Београду, када ниједна камера није дошла, и у Нишу одржано једно јавно слушање, трибина, форум на тему медијске писмености. РТС је пренео тај догађај са временским трајањем од 21 секунде, а ради се о озбиљном пројекту где је требало да се чује да је 4.000 испитаника свих нишке средњих школа (сви матуранти, њихови родитељи, њихови наставници) анкетирани на тему медијске писмености и да ли је она потребна да постане део образовног система или не. Између осталог, анкета је спровођена и на остала питања: колико прате „Парове“, колико прате непопуларне емисије и сл. Тамо су били и студенти, и млади људи. Поставља се питање како ћемо да пренесемо поруку тим младим људима кад су се они у двадесет секунди на националном јавном сервису успели да виде, и да ли су уопште успели да се виде. И, наравно, у термину *Ово је Србија*.

Некада се Ниш више видео у етру. Регионални центар Ниш са тадашњим статусом, од 18 часова увече до 22, имао је своју продукцију и свој програм и био је видљив, што се данас не може рећи.

Наводећи пример јавног сервиса у Норвешкој, са посебним каналом за регионе, поставља питање да ли РТС може да има један свој канал или део који оставља простора и за Пчињски округ, и за Нишавски и др. Али да се да више простора, а не само извештај у три минута. Можда народ из Лесковца и из Ниша хоће мало више да чује шта је то било од културних догађаја, да види глумце из лесковачког или нишког позоришта да гостују, и др.

10. Саша Стојановић, књижевник, члан Чешког ПЕН-а (оснивач Фестивала „Лајф“ уз Јурицу Дикића и Драгана Јовића, члан организационих одбора Лесковачких дана музике, ЛЕДАМУС-а, Балканске смотре младих стрип аутора, директор Фестивала књижевности, међународног „Think Tank Town“):

- РТС-у замера две ствари: однос према провинцији и однос према култури. И наравно, из тога изведено – однос према култури у провинцији. Провинција, у овом случају, нема никакав пежоративан карактер. Али, озбиљна замерка РТС-у на оно што се дешава са видљивошћу културе у Лесковцу.

Што се тиче тог односа према провинцији, примедба на то да Дописништво РТС у Лесковцу, које има сјајне људе, квалитетне стручњаке, професионалце који одговорно раде свој посао и преоптерећени су, послује у подрумским условима зграде која је пред реституцијом. Техника Дописништва је застарела, те њихово монтирање пре снимања траје много дуже од било кога другог. Молба упућена са најбољим намерама, да се менаџмент РТС-а постара да Дописништво петог града у Србији по величини добије технику какву такав један град заслужује и дописништво које се налази у њему.

Што се тиче односа према култури, поставља се питање где су репортажна кола и пренос свечаног отварања Десетог филмског фестивала „Лајф“, у овом тренутку највећег фестивала филмске режије у Србији, затим, где је екипа РТС-а на свечаном отварању Балканске смотре младих стрип аутора, која је најстарија смотра на Балкану, уз цртани роман и шоу, већ деветнаести пут, потом, пренос отварања ЛЕДАМУС-а, једанаестог фестивала књижевности, пренос отварања Драм дум феста (*Drum Dum Fest*), као највећег фестивала перкусиониста на Балкану, о коме такође шира јавност преко програма РТС-а није упозната. Није свеједно да ли ће се прилог дописника појавити у *Ово је Србија*, или ће се појавити у другом *Дневнику* или у *Културном дневнику*.

РТС је преносио уживо отварање Сајма књига у Београду. Али, поред овог важног сајма постоје и два мања, врло битна сајма: Сајам Библиотеке „XX век“, на коме се окупљају врло озбиљни људи, и Сајам у Дому омладине Београд. РТС није урадио прилоге са ових отварања, који су такође културна тежина Београда, шта год се мислило о односу главног сајма и мањих сајмова који постоје. То такође мора бити виђено на РТС-у, јер је јавни сервис. РТС мора и мејнстрим да покаже, али мора да покаже и опозицију, мора да покаже и алтернативу. То је улога РТС-а.

11. Момчило Антић, Библиотека, Пирот:

- Примећује недостатак телевизијске критике, односно радио-критике. Наравно да је у овом времену, када се све променило, немогуће вратити или измислити неку нову Олгу Божичковић, али напомена да је за Програмски савет и РТС уопште битно да у домену интересовања буде заступљена и та телевизијска и радио-критика, из много разлога које не треба посебно наводити. Пример: *Чизмаши*. Не само да је то по роману Драгослава Михаиловића, и да је то само по себи врло значајна ствар, него и напомена да се ради о остварењу које је изванредно и са сценаристичке стране, са режијске стране. И многа друга остварења емитована на програмима РТС-а требало би да буду сагледана и од некакве ТВ критике, телевизијски и радио програми заслужују такве интерпретације, дакле, стручне, компетентне и пре свега одговорне.

Примедба која се тиче локалних програма односно емисија на РТС-у које прате збивања у локалу - да су ти прилози исувише афирмативни.

12. Сања Цонић, директор лесковачког Културног центра:

- Има примедбу на то да РТС није преносио свечано отварање „Лајф“ фестивала или свечано отварање актуелне поставке Народног музеја у Лесковцу - петсто година прославе Јашуњских манастира (истовремено се позивајући на директан пренос Сајма књига или отварања Музеја савремене уметности).

Култура у унутрашњости не добија онај простор на РТС-у који би требало. Све се сврстава у програм *Србија данас*, притом је култура увек на крају програма, па се саговорници малтене, утркују, док поглед колега новинара говори „скрати, скрати, скрати“, па су и излагања обично без тачке, без зареза, да би се што више садржаја представило гледаоцима и слушаоцима.

Озбиљна замерка да је мноштво садржаја у *Културном дневнику* из Београда. Јесте Београд центар, јесте да се све тамо дешава, а да потом унутрашњост извлачи та дешавања и доводи госте и у своје градове, али, заправо, и у тим другим градовима Србије има садржаја који би могли да добију свој простор у *Културном дневнику* или некој специјалној емисији.

Маркетинг РТС-а је јако лош. РТС о својим садржајима које нуди на Другом програму, на Трећем програму, на програмима Радио Београда – о свим оним добрим, стручним, културним и научним емисијама, мора да информише јавност кроз већу заступљеност у рекламним минутима РТС-а на Првом програму, како би гледаоци и слушаоци знали где то могу програмски да испрате.

Дечијем програму треба посветити посебну пажњу. РТС мора да изврши своју мисију, да се бори за своје место у медијском простору, да репризира образовно - научне програме, али и да прави нове. Исувише публике је преузела забава, шунд и програми на другим телевизијама, сва деца то гледају, многи људи то гледају, нарочито у унутрашњости.

13. Петар Ђуровић, омладински радник у Удружењу „Народни парламент“ из Лесковца:

- Када се имају у виду млади као конзументи медијског садржаја, према њима би РТС морао да заузме посебан став и да ради засебна истраживања, јер је чињеница да они нису конзументи медијског садржаја попут осталих. Навике животне су им другачије и они много више користе модерну технологију.

Када су у питању садржаји за децу и младе, једна сугестија се односи на форму.

Дакле, постојеће или већ добро знане форме медијског изражавања – без обзира, телевизијске, радијске, новинске – за младе су нешто што је превазиђено. Мора се размишљати о новим формама, просто експериментисати, дати себи за право и дати себи слободу да се експериментише са неким новим формама које су прилагођене дигиталним медијима.

Друга сугестија односи се управо на садржаје у програмима за децу и младе. У програмима РТС-а намењеним деци и омладини има доста програмског садржаја који су, у суштини, осмишљени да забаве младе. Оно што недостаје јесте онај садржај који ће се бавити проблемима младих, мало је прилога који се тичу њихових брига и проблема. А то су проблеми који су јако изражени, као што су незапосленост младих у Србији, и не само у Србији, вршњачко насиље, превенција полно преносивих болести, нежељена трудноћа – то су све показатељи да постоје горући проблеми а да са младима на томе веома мали број људи ради. Раде педагози, раде просветни радници, раде лекари, али негде никако за њих нема места у овим емисијама.

14. Мира Ниношевић, в.д. директора Народног музеја у Лесковцу:

- Народни музеј у Лесковцу негује јако добру сарадњу са РТС-ом. Пример чувене емисије аутора Недељка Јешића *Људи говоре*, где је било обележено педесет година од бомбардовања Лесковца, затим две значајне изложбе „Златно доба Лесковца“ и „Југ Србије у Великом рату“ у Галерији РТС-а и њихова продукциона заступљеност у емисијама *РТС бајтина* и *Трезор*, прилози са изложбе поводом петсто година прославе Јашуњских манастира и у Културном дневнику, уз напомену да би дешавања могла бити некад испраћена и директним преносом.

15. Илија Ђорђевић, директор Основне школе „Јосиф Костић“ из Лесковца:

- Времена су се променила, деца више не одрастају уз јутарње емисије РТВ-а од 07:00. до 12:30. где је свака нова емисија била боља од претходне и где се иста са нестрпљењем ишчекивала. Технологија која се седам пута брже развија од свих осталих друштвених система узела је своје, а на релевантним и одговорним чиниоцима у друштву, па и на РТС-у као јавном сервису је да се заједнички избори да наша омладина добија квалитетне садржаје и да на основу тога добијемо једно здраво друштво. Деца би требало да буду заступљенија у емисијама РТС-а. Тиме што ћемо им посветити више пажње. Уколико буду заступљенији у емисијама јавног сервиса, лакше ћемо их одвратити од опасности и свега онога што вреба путем и електронских и осталих врста медија. РТС као најјача медијска кућа, која не дозвољава да кич и шунд и све оно најлошије буде видљиво у емисијама, треба да истраје у тој мисији и да се евентуално више укључи и да шансу свој деци да имају прилику да се на екранима РТС-а некако пронађу.

Похвала раду Дописништва РТС-а у Лесковцу, које је само у прошлој школској години седам пута било у Школи „Јосиф Костић“, пропратило све школске и ваннаставне активности. И кад се постигне неки успех и организује нека манифестација, ако је РТС присутан или нека локална телевизија, та манифестација добија посебан значај – хиљаду, две хиљаде родитеља са нестрпљењем чека телевизијску емисију где ће моћи да види то шта се у школи дешавало.

Велики је утицај посла којим се телевизија бави и на нашу децу и на нашу јавност, с обзиром на то да се више радују кад себе и свој успех могу да виде на телевизији, него самом успеху који доживе тог дана на терену, на такмичењу или било којој врсти манифестације која је у наставном плану и програму.

16. Јасмина Анђелковић Ђорђевић, психолог, просветни радник, директор Предшколске установе „Вукица Митровић“ у Лесковцу:

- Похвала РТС -у као јединој телевизији којој се верује, увек и одувек.

Јако унапређен програм, у сваком смислу. И кроз приказивање нових серија, филмова и кроз репризирање старих серија, РТС враћа старе системе вредности, враћа образовање и културу у све сегменте живота на правилан начин, враћа породицу, корен који је основа свега, која се изгубила. Задњих тридесетак и више година, српски народ је изгубио породицу као основу свега. И кроз такве програме, кроз серије које нуди, филмове и кроз своје емисије, РТС то враћа своме народу, враћа све нас на неке нормалне токове развоја и напретка.

Што се тиче дечијег програма, много тога је унапређено, враћен је значај и породице и раног развоја (сваког понедељка у јутарњем програму одличан одабир стручњака), суботом радо гледан истраживачки кутак Бранке и Омера, *Метла без оришке*, *Полетарац* и др. Похвала што РТС не емитује „модерне“, агресивне цртане филмове који су преплавили друге ТВ куће. Примедба за пребацивање *Малог дневника* на други канал, нема оправдања слабијим рејтингом или евентуалним експериментисањем око подизања гледаности другог канала. Садржаји програма за децу и садржаји програма за младе морају наћи место на Првом програму РТС-а и у бољој сатници.

И програм за младе има јако добрих образовних емисија које се тичу пубертета, одрастања, младости, проблема са школом и др. Садржаји програма за децу и садржаји програма за младе међутим, морају наћи место на Првом програму РТС-а и у бољим терминима.

17. Теодора Живковић, члан Уније парламената лесковачких средњих школа, Прва година Средње музичке школе:

- РТС би морао више програмски да испрати оно што млади раде, да пропрати акције које спроводе, од хуманитарних до радних (Унија парламената лесковачких средњих школа нпр. организовала је доста радних акција, различите радионице по школама, између осталог и промоцију брошуре за дискриминацију, хуманитарну акцију прикупљања помоћи једном оболелом детету). Треба да се обрати пажња на то да средњошколци неке ствари схватају озбиљно и на организован и одговоран начин се баве тим стварима.

На ТВ програму има мало више програма за децу мало млађег узраста (седам, осам, десет година...), недостаје мало озбиљнији програм за средњошколце. Тинејџери су углавном ти који имају доста проблема, увек њима „нешто фали“, они су ти који имају потребу да чују неки савет, да им се да нада, више би волели да чују нешто о томе како би требало родитељи са њима да поступају у одређеним ситуацијама, када, на пример, у школи добију лошу оцену, како објаснити и родитељима и тинејџеру да се носе са извесним тешкоћама и да се не стиде својих грешака, а да, када погреше, то и признају.

Програми за децу и омладину су у неодговарајућим терминима за младе, углавном у јутарњим или поподневним часовима, у време када су у школи или обављају друге школске и ваншколске активности и обавезе, а у вечерњим сатима када су у прилици да буду уз ТВ екран, приморани су на то да гледају репризе *Срећни људи*, *Породично благо*; *Село гори* и друге формате који су за одрасле.

На потпитање председавајућег, на крају њеног излагања, како оцењује радијски програм за младе, одговорила је да она радио уопште не слуша, и да то важи за готово целу њену генерацију.

18. Јована Чањи Аранђеловић, председник Друштва за развој деце и младих, Отворени клуб из Ниша:

- Примедба да за разлику од Радија, Телевизија као медиј није превише окренута раду организација цивилног друштва и уопште њиховој активности и промоцији.

По питању програма намењеног деци и младима, недостаје више едукативних емисија, акценат на тинејџ програм. Избацили стари програм који се репризира, а

убацити нови или репризирати програме за децу и омладину. Медијски садржаји који су младима блиски и њима интересантни су нпр. *Сенке над Балканом*, *Слагалица* и *Потера*, *Синђелићи*, репортаже везане за архитектуру, уметност, музику, географију и слично. По мишљењу младих испитаника, многи формати су незанимљиви и потребно је радити на томе да се модели преношења информација – било да су из културе, било да су неког другог садржаја – приближе на начин да младима буду доступнији.

19. Јасна Ђорђевић, мастер комуниколог, Лесковац:

- Похвала да Радио Београд своје таласе у доброј мери посвећује деци и омладини. Позитивно је то што РТС своје садржаје поставља и на сајт, што омогућава онима који су дигитално писмени и који желе да пронађу неку емисију, а нису били у прилици да је испрате на редовном програму, могу пронаћи управо на сајту. *Јумјуб* канал је још један одличан начин да се приђе младима, да се приђе људима који траже додатну информацију.

Посветити пажњу деци и програмима намењеним њима, али треба и родитеље усмеравати на то шта је добро за њихову децу, едуковати како децу треба васпитавати и како, уопште, деца треба да се понашају, не само у кући, у школи, усмеравати родитеље на то шта је добро за њихову децу – да то нису мобилни телефони, да то нису таблети, одабраним програмским садржајима треба привући пажњу родитеља. Дobar део младих данас нема однос према ауторитету, нема однос према професорима, нема однос према предавањима, томе Јавни медијски сервис треба да посвети додатну пажњу. На првом програму Телевизије Србије треба да постоји више емисија које су намењене и деци и омладини. Треба вратити серије намењене деци средњошколског узраста као што су *Неки нови клинци*, серију *Прићи ближе*. Иако су, можда старије продукције, оне се, опет, баве питањима младих: првим заљубљивањима, проблемима у школи, проблемима са родитељима и многим другим.

20. Милош Јевтић, новинар Радио Београда у пензији, публициста, Београд:

- Радио, а Телевизија нарочито, морали би да поклоне већу пажњу језику, управо они више него било који други облик друштвеног деловања, могу да утичу на језик, јер оно што уради Радио и Телевизија, то остаје у памћењима људи. Неопходно је веће ангажовање лектора (водители често греше, пример: „оделење“ и „делиоц“ или „тужиоц“, „стејд“.)

У *Културном дневнику* нема довољно културних догађаја из Србије, уредници би требало да воде рачуна о томе да културни живот и ствараоци културе нису само у Београду у „кругу двојке“ (пример вече на Коларцу о Радовану Белом Марковићу, у *Културном дневнику* је то вече било забележено, све друго, а то није споменуто). Има одличних сликара у Милановцу (Милан Милетић), песника у Зајечару (Тома Мијовић) или у Крушевцу (Љубиша Ђидић), у Нишу и Крагујевцу...

Добро би било подстаћи и масовни културни израз, мало подршке пружају и Радио и Телевизија. Радио је раније много више пажње пружао аматеризму, аматеризам негује публику, он ствара заинтересованост код људи за културне догађаје.

Подршка РТС-у за акције у култури, као што је „Књига солидарности“ и др. акције које омогућавају да се неки догађаји у култури забележе, да нешто што се деси у малим местима види и чује и шира јавност, јер РТС треба да негује, подржи, учини, не признатим, али познатим и ствараоце који не живе само у Београду, већ и у Новом Саду, Нишу, Крагујевцу...

Примедба зашто су неке угледне емисије промењене и замењене новима. Зар није задовољство за Телевизију, која се хвали да слави 60 година, и Радио који се хвали са 90 година, то да негују емисије која трају 30-40-50 година, него их замењују новим емисијама са истим, бољим или лошијим садржајем.

Питање зашто на Телевизији постоји Први програм Телевизије и Други програм Телевизије, а у Радију постоје Радио један, Радио два и Радио три и Програм 202.

Питање и зашто би Други програм Радио Београда био Радио Београд два, кад је одувек био познат као програм културе.

РТС мора да негује прошлост и да подсећа на неке велике, значајне личности и велика, значајна дела (пример, ове године је 130 година од рођења Драгојла Дудића, а о томе ни једне речи, спомена, као и о томе да је први о „Дневнику“ Драгојла Дудића 1945. године у сарајевском „Ослобођењу“ писао Иво Андрић). Оно што раде Ранко Стојиловић у емисији *Невидљиви људи* Другог програма РБ, и Бојана Андрић у *Трезору*, треба да буде запамћено.

Програми културе могу да буду још бољи и да помогну да се сузбије експлозија некултуре, они треба да негују културу и навикну људе на културу, да не будемо узалудно писмени, јер смо ми писмен и културан народ. РТС томе свакако доприноси, а може и у већој мери.

21. Михајло Гордић, организација глувих Београда:

- У име организације и глувих и наглувих особа истиче захвалност РТС-у на пружању информација глувим и наглувим особама, пре свега на техничкој могућности да се прати вечерњи Дневник путем титла односно укључења телетекста на 888. Али и примедба да би требало обезбедити тумаче и за друге садржаје из културе, образовања и науке, актуелности, програмске садржаје које су овој групацији неопходни и важни (пример: емисија САТ и сл. прилози који пружају важне информације везане за догађаје на путевима, безбедност у саобраћају, временске прилике...)

Примедба за *Вести у четири*, које се превише брзо преводе на знаковни језик и стога се јако тешко прате. Те вести су иначе брзе, у трајању од три минута, тешко и особе које чују могу да испрате брзину којом спикер изговара текст, зато их је тешко и превести на знаковни језик.

Примедба на величину квотера у коме се налази онај ко преводи на знаковни језик, сувише је мала квадратура за тумача да би се могли видети сви ти знакови које преводи (пример: Сто дана Владе, пренос из Крушевца, где је био јако мали квотер и тешко је могло да се прати).

22. Жозеф Лончар, главни и одговорни уредник часописа Свет маркетинга „Табу“ (Taboo), Панчево:

- Сугестија да се организује јавна расправа са темом која би била посвећена привреди и средствима јавног комуницирања. Постоји узрочно-последична веза, и нема образовања и нема културе, ако привреда није толико квалитетна да може да буде суфинансијер активности из области културе.

Низ је озбиљних проблема који се тичу програма РТС-а, пре свега то је злоупотреба деце у оглашавању и повреда, не само кодекса оглашавања, већ и УНИЦЕФ-овог кодекса који јасно дефинише могућу или дозвољену улогу деце у оглашавању. Крајем прошлог века, ова кућа, али и остале ТВ куће по центрима република бивше Југославије, имале су једну одличну комисију која се бавила прегледом жељених емитовања ТВ спотова. То није била никаква идеолошка комисија. Она се стварно бавила естетском вредношћу, етиком и тиме да ли огласна порука истинито збори...

На програмима РТС-а скоро свако вече емитују се одређени ТВ спотови са од једним до осам редова белих слова, који су у кадру две-три секунде, које је апсолутно немогуће прочитати, а камоли разумети. Емитована је и порука у којој се једна озбиљна кућа позива на резултате истраживања у којима је учествовало „чак 97 жена“. Ово је пример тоталне злоупотребе кодекса оглашавања, етичких норми и других.

Озбиљан проблем је и то што има новинара, водитеља и уредника који, кад дође време, прекидају програм, извињавају се што морају да прекину програм, да би се емитовали спотови, јер и Телевизија мора од нечег да живи. То је директна увреда привреди, и то би тако требало да се схвати.

23. Драган Кремер, Фондација за отворено друштво Србије:

- Примедба на сам ток и начин организовања јавне расправе, која не подразумева презентацију јавног медијског сервиса и промотивни скуп на коме јавност поново треба обавештавати о ономе о чему се може иначе сазнати из програма РТС-а, преко веб сајта и на све друге начине, већ искључиво треба да пружи прилику грађанима да поставе питања и обезбеди се интеракција присутних. Показало се да јавност није сазнала готово ништа о питањима и предлозима који су постављени на претходно одржаној јавној расправи, нарочито онлајн, а изостао је одговор РТС-а шта је по питању истих урађено. Рад Савета мора бити транспарентнији у смислу да ће јавност добити одговоре Програмског савета и уређивачких тела РТС-а на изнете предлоге, питања, замерке и коментаре грађана. Такође, примедба да јавни медијски сервис својим грађанима, који га и финансирају, не треба да одређује шта треба да буду теме скупова. Дебате морају бити много чешће, шире, не нужно дуже, али да онлајн димензија буде много више наглашена, боље промовисана, видљивија на веб сајту, јер ће тако много већи број грађана Србије бити укључен. Јавност мора да добије повратне информације, ако је нешто одбачено – зашто, ако није издвољиво – зашто, или како би могло...

Програмски савет је по закону главни заступник интереса јавности, дакле, грађана, у односу на јавни медијски сервис. Ако нема Програмског савета и јавних дебата, грађани остају ускраћени за то своје законом гарантовано право.

Питање: шта ако се деси да, из било ког разлога, не заседа Програмски савет, која је резерва, ко ће да распише и организује јавне дебате, а да јавни медијски сервис континуирано обавља ту законом прописану функцију.

Програмски савет требало би да ради транспарентније, тј. да грађанима буду доступни записници/транскрипти/снимци седница савета, документи/препоруке за уређивачки колегијум, итд.

Када је реч о задовољавању културних потреба грађана Србије, недостају анализе и истраживања о културној политици, културним потребама, и од стране истраживачких агенција ван РТС-а али у првом реду од стране Центра за истраживање РТС. Примедба на рад односно маргинализацију Центра за истраживање РТС који је некада био веома стручно и прилично добро заступљено тело. ЦИПА РТС би иначе требало да снабдева подацима и анализама уредништво, Управни одбор и Програмски савет и да се на основу тога доносе одлуке и праве планови, а не да се углавном бави објављивањем само извештаја о рејтинзима. Рејтинзи јесу важни, али нису ни примарно, а камоли једино питање којим се мери рад јавног медијског сервиса. Стога, ваља дефинисати потребе и задатке Центра како би тај важан део РТС-а поново добио одговарајућу улогу

Питање за Програмски савет, за Уреднички колегијум, па и за менаџмент РТС-а: да ли наш јавни медијски сервис има неке планове у вези са два унутрашња дијалога, а то су промена Устава и статус Косова, да ли ће нешто посебно радити у вези с тим, јер ако постоји матично медијско место за те две дебате, то је на јавном медијском сервису. У вези са тим РС у сарадњи са уређивачким колегијумом треба да предложи на који начин ће се РТС укључити у јавне дебате о промени Устава и статусу Косова, два од најзначајнијих догађаја за наше друштво у непосредној будућности.

Програми за децу и омладину РТС-а су, уз драмске програме, вероватно најквалитетније што постоји из историјске продукцијске архиве РТС-а, уз наглашену важност да то додатно васпитава и образује децу. Постоји и трећи стратешки циљ, а он почива на следећем: ми смо демографски, биолошки најстарије друштво у Европи. РТС, имајући највећу аудио-визуелну публику у земљи, има много старију демографску групу у просеку, него било који други емитер или медиј у Србији. Поставља се питање шта ће да се деси за 10 или 20 година. РТС ће тада имати много мању публику, јер долазе нараштаји из времена кад је прираштај већ почео да опада и физички ће бити све

мање публике за РТС овакав, какав јесте. То је стратешко питање за РТС, ко ће му бити публика, колико ће уопште имати публике за 10 или 20 година.

Стратешка улога Програма за децу и омладину је у томе да произведе што више нових конзументата тих садржаја, које јавни медијски сервис производи. Ако их сада не навикне на своје садржаје, никад их касније неће стићи, те је обавеза РТС-а да децу и омладину врати пред ТВ. Они ће се тешко вратити на аналогне уређаје али јавни сервис мора да се бори да што више гледају и слушају садржаје које производи. Треба размишљати не толико о дистрибутеру, о програмској шеми и о фреквенцијама, јер је све мање конзумирања у реалном времену и линеарно, него о јавном медијском сервису као произвођачу садржаја, које ће на нове начине да догура до све већег броја младих потрошача тих садржаја, да успостави размену с њима, да их активира на сваки начин. У том смислу није право такмичење за рејтинге, колико сада преотети публику најгледанијим приватним емитерима, него је такмичење у томе како освојити све више оних, а они су уствари најбројнији, који нису ни овде, ни код другог емитера. То је та публика која није ни тамо, ни овамо, и која се неће вратити на старе формате. Програми за децу и омладину су главни набављач нове публике за РТС и то треба да буде стратешки циљ.

Програмски савет у сарадњи с уредничким колегијумом треба да обезбеди нове садржаје/емисије које:

- практично медијски описмењују разне сегменте публике,
- обрађају се особама с посебним потребама,
- информишу на њиховим језицима етничке мањине којима таква услуга досад није пружана у програмима РТС,
- размотри нове идеје и иницијативе за другачије извештавање о раду Народне скупштине, како би грађани били обухватније обавештавани о овој теми, а предуги директни преноси пуни непристојности могли би да се скрате и прореде, тј. да не угрожавају програмску шему другог ТВ програма.

24. Горан Ђорђевић, директор Међународног фестивала поезије „Смедеревска песничка јесен“:

- Примедба да РТС, у свим срединама, не делује као јавни медијски сервис. Предлаже да се сваке године емитују прилози по двадесетак еминентних светских песника, чији глас много пута не остане забележен, не буде снимљен и тиме не улази у баштину Трезора нашег радија и телевизије. Предлог локалних заједница је ажурирање програмског архива и Радија и Телевизије, једном годишње, или барем једном у три године направити тријажу материјала значајног за културну историју Србије.

25. Зоран Хамовић, директор и главни и одговорни уредник ИК „Клио“, Београд:

- Напомена да је оно што РТС поседује одиста велико медијско благо, односно наше озбиљно културно наслеђе. 60 година постојања је нешто што је, пре свега, важно за изградњу професије, за изградњу и учешће у ономе што је културни живот, за активирање културног живота, и стога РТС нема конкуренције, премца не само у медијској сфери, него и у култури. Он постаје један озбиљан носилац обликовања културног живота и стога је ова похвала више и одређење према будућности у којој једна тако озбиљна институција има све више озбиљнијих обавеза и озбиљнијих изазова, с обзиром на врсту трансформације која је неминовна. РТС нема конкуренцију и када је реч о стању онога што уважавамо или препознајемо као политичка култура и обликовање начина на који се једно демократско друштво уређује.

РТС има законску обавезу и мора истрајати у свом објективном информисању, врло одговорном и професионалном и никада не сме допустити да уредничке послове обављају ПР агенције изван куће. РТС никада више не сме да буде у ситуацији да главни уредник буде у Председништву или на било ком месту у Влади или у неким

другим институцијама нашег друштва, него мора да буде искључиво у РТС-у и да са те позиције уређивачки самостално управља.

Предлог да се поводом обележавања 60-те годишњице Телевизије идуће године, Бојани Андрић додели одговарајуће признање за њен укупан досадашњи рад.

26. Иван Грујић, Едукативни центар Лесковац:

Такође примедба на саму организацију јавне расправе и то:

- да се уводни део приче о РТС-у смањи на 2/3 времена укупне дебате и по могућству податке који се износе о раду РТС-а доставити учесницима пре јавне расправе (да се у позиву за јавну расправу доставе или објаве на сајту РТС-а подаци, текстови, предлози или идеје који су релевантни за расправу).

- да јавне расправе буду боље најављене на програмима и веб сајту РТС-а.

- да јавна расправа траје најмање месец дана и да има више јавних догађаја, најмање шест.

- да се унапреди систем за електронско учешће у јавној расправи коришћењем сервиса као што су јавне расправе о начинима закона <http://javnerasprave.euprava.gov.rs/>,

- да се објаве сви предлози и коментари учесника у јавној расправи и да Програмски савет одговори што већем броју учесника јавне расправе.

- да најмање две недеље пре почетка нове јавне расправе Програмски савет објави које предлоге је РТС усвојио и спровео са прошлогодишње јавне расправе.

Сугестија: да се унапреди рад Центра за истраживање програма и аудиторijума РТС-а који би радио и квалитативну анализу програма РТС-а што треба да буде предмет јавне расправе (не ради се анализа квалитета програма).

Коментар да је одлична идеја да млади праве медијске садржаје за младе, што је посебно занимљиво за циљну групу средњошколаца (макар пробно да се уради једна емисија од сат времена недељно, где ће средњошколци, својим речником, уз помоћ уредништва и испуњавање постојећих прописаних стандарда правити емисије. Кренути од лакших тема, као што је „Прича о мом крају“, о мом граду, па касније, уколико се то покаже успешним, доћи и до неких тежих тема као што је, нпр. наркоманија).

Предлог везан за друштвене мреже: Фејсбук, Твитер, Инстаграм, треба посматрати као улицу којом пролазе људи, одређене циљне групе, а на РТС-у је да их са те улице доведе у одређену зграду. Да бисмо их привукли, садржај емисије која траје сат времена треба упаковати у део садржаја кључних ствари од 20 секунди. Кад неко прође Фејсбук страницом, да у тих 20 секунди види шта је била тема тог дана, да ли му је то занимљиво или не, те да буде привучен да оде на сајт РТС-а и погледа целу емисију.

27. Наташа Мугоша, организација грађана „Едукација за 21. век“, проф. српског језика и књижевности у ОШ „Старина Новак“, Београд:

- Износи мишљење да се РТС и школа баве истим темама, с тим што је школа један огроман систем који се страшно споро мења, што даје већи простор РТС-у као мањем систему од школског а који може бити много бржи и продуктивнији.

Требало би урадити једну врсту консултација не само са децом него и са запосленима у школи, али оним „преживелим“ запосленима, који још увек имају воље, кадри су и покушавају нешто да промене за добробит деце и унапређење школског система уопште.

28. Данило Грбовић, Мрежа организација за децу Србије:

- Сугестија да се, уз бољу тзв. оптимизацију на самом јутјубу или друштвеним мрежама, направе одређени едукативни програми, који се могу пласирати на друштвену мрежу РТС-а. Поставити целу радијску емисију на сајт или на Фејсбук, то неће привући младу публику, међутим уз добру оптимизацију, више њих ће бити привучено, на тај начин се деци и младима могу приказивати едукативни садржаји.

Треба бити у складу са временом, данас су младима блиски и често гледају такозване јутјубере. Потенцијално је можда радикално данас за сам РТС, укључити такве људе у креирање садржаја – млади за младе. Постоји неколико такзованих јутјубера, које прати више од 200/300.000 младих људи, који су у просеку између 10 и 20 година старости; интересантно би било да се они укључују у едукативни програм Радио Београда, воде одређени део емисије, то емитује на јутјубу, у истом моменту се можда укључују у радијску емисију, заједно са водитељима разговарају о некој теми.

Неопходна чвршћа сарадња са институцијама и установама културе, зато што су они ти који пласирају праве информације о културним садржајима, недовољна је промоција самих институција и установа културе и садржаја који они нуде.

Јасна Ђорђевић, надовезујући се на ову дискусију, напомиње да ти исти млади јутјубери баснословно наплаћују своје услуге. Нажалост, живимо у времену у ком су и млади почели да траже корист у томе што раде. Питање је да ли су ти исти млади јутјубери спремни да, са великим бројем пратилаца, изађу у сусрет и ураде нешто такво за развој културе, за развој образовног програма за младе итд.

29. Марија Мишић, Образовни програм за децу, младе и породицу РБ 1:

- Образовни програм за децу, младе и породицу РБ 1 има традицију, увек су били писци на челу те редакције, увек су то били људи који су поштовали децу, зато и постоји емисија која се зове „Поштована децо“. Проблем је питање интерактивности, да ли може као интерактивност да се схвати то што ће неко да се укључи телефоном у емисију или је интерактивност то што ће доћи да буде гост уживо у емисији.

Интерактивност мора бити остварена са младим људима, уколико РТС односно РБ жели да они буду слушаоци. Поставља се питање на који начин обезбедити слушаоце за „Новости дана“, гледаоце за „Дневник“, ако не ишколујемо друге? Програм за децу и младе, образовни и научни програм, поред тога што школује младе људе, што делује васпитно, појединачно, има задатак да ишколује публику за РТС и ка томе треба стремити. Деца у школи уче да имају друштвено пожељан одговор. Погрешно је спроводити анкете и на основу ње формирати политику једне куће која има национални талас, која се зове јавни сервис, која треба да буде одраз државе према младим људима. Треба да постоји нешто што се зове државна политика.

Радио Београд има вишеструке проблеме, сви се они тичу неких закочених канала. Поставља се питање на који начин би требало то да се прочисти. Питање је колико РТС може бити присутан у животу младих људи. Не поставља се само проблем слушаности, односно гледаности, него чујности. РТС није вратио слушаност од бомбардовања, предајници су уништени, али и РТС се са своје стране није потрудио да се поврати чујност, самим тим и слушаност.

30. Милена Костић:

- Предлог за омладински програм - продукција серија и ТВ филмова чији би садржај афирмисао знање, образовање, труд и умеће. Главни ликови могли би бити омладинци Математичке гимназије нпр., квизомани (попут најмлађег светског првака у квизу), или спортисти у индивидуалним спортовима којима се напор, упорност, поштење (нису користили допинг) исплатило и крунисало успехом на који смо сви поносни. Омладини је најтеже, јер је дезоријентисана. Поуке о пристојности, труду и истрајности које стичу у породици губе на вредности одмах чим изађу из куће. Стога, кроз ТВ филмове, документарце и серије треба показати зашто и на који начин је вредно бити образован и истрајан.

31. Милица Вукосављевић, студент:

- Критика ријалити програма других тв кућа, промоције простаклука, некултуре и материјализма. Овакви програми требају бити измештени на посебне канале са плаћеним садржајем. РТС са своје стране треба да учини додатни напор да Србија не изгуби омладину здравог разума.

32. Маја Војиновић, докторанд, Нови Сад:

- Сматра да РТС има богат информативни и културно-уметнички садржај.

Популација која прати програмску шему РТС-а су људи који желе да буду информисани о текућим проблемима, реалности и да могу да изаберу садржаје према личном афинитету.

Чињеница је да су комерцијалне телевизијске станице у великој мери придобиле гладалачку публику путем ријалити програма и музичких емисија који очигледно осликавају тренутно стање у Србији и увелико представљају део наше културе односно некултуре. Један пример је сценско дело *КАРМИНА БУРАНА*, коју је написао Карл Орф и које је благовремено приказано у Сава Центру. За петнаест дана приказивања Ристић није могао ни трошкове да подмири, док су непосредно после тога Мирослав Илић и Лепа Брена продали и преко 100.000 улазница, чак је публика тражила и репризу.

У наведеном смислу, Телевизија треба да се прилагођава потребама народа, публике.

33. Мирослав Ковачевић:

- Наставити са емитовањем серијала емисија попут *Заборављени умови Србије*, јер сигурно има још заборављених умова који заслужују да им се посвети барем пола сата програма, а све у циљу едукације и образовања нације.

Вратити барем емитовање емисије *Шљивик*, имајући у виду да се емисија *Лети, лети песмо моја мила* више не емитује, па су љубитељи старе српске традиционалне музике ускраћени за ову врсту музику. (*Емисија 60 најбољих песама* никако не може да буде замена за ове две емисије).

Емисија *Жикина шареница* би могла да се скрати, редизајнира, замени Живорад Жика Николић и шансу добије неки други водитељ.

Спортски програм је одличан, али би могао бити ојачан и емитовањем трка Формуле 1.

Серије које се емитују у јутарњем термину од 09,05 часова су квалитетније и садржајније у односу на оне које се емитују у поподневном термину од 16,00 и вечерњем од 20,00 сати. На овај начин би и многи запослени били у могућности да прате ове садржаје.

34. Марија Грбић, студент новинарства, Филозофски факултет, Нови Сад:

- Одсек Филозофског факултета у Новом Саду на предмету Медији и националне мањине спроводи истраживање у вези са садржајима на језицима националних мањина на јавним сервисима, као и на локалним вишејезичним медијима. У сврху израде анализе о садржајима посвећеним националним мањинама на Радио телевизији Србије (националним мањинама које живе ван Војводине, албанска, бугарска, влашка и бошњачка национална мањина) поставља следећа питања Менаџменту РТС-а:

- Да ли сматрате да РТС у довољној мери испуњава законску обавезу задовољења потреба у информисању свих грађана Србије? Ако мислите да задовољава, зашто тако мислите, а зашто ако сматрате да не задовољава?

- Да ли сматрате да РТС испуњава законску обавезу да националним мањинама ван територије Војводине обезбеди информисање на матерњем језику, с обзиром на то да су ретки програми на тим мањинским језицима? Молимо вас да дате одговор.

- У извештају о спровођењу Акционог плана за остварење права националних мањина наводи се да „РТС намерава да у наредном периоду почне са реализацијом дневника на језицима националних мањина (албанском, ромском, бугарском, румунском и влашком, а касније и на осталим мањинским језицима)”. Да ли је РТС на путу реализације те намере, шта се до сада урадило и када би грађани могли да очекују емитовање тих дневника?

- На основу чега је, по мишљењу РТС-а, Канцеларија за људска и мањинска права у статистичком извештају о спровођењу активности Акционог плана за остварење

права националних мањина дошла до закључка да је РТС спровео 83 % активности из тог плана?

60

Доступно на:

http://www.ljudskaprava.gov.rs/sites/default/files/prilog_fajl/statisticki_izvestaj_o_sprovodenj_u_ap.pdf

- Национални савети националних мањина (албански, бошњачки, бугарски, влашки) упућивали су захтеве РТС-у у вези са емитовањем садржаја на њиховим језицима. Будући да РТС има законску обавезу да уважава захтеве јавности, какав је одговор РТС-а био на те захтеве?

- Будући да се емисија „Грађанин“, посвећена животу националних мањина, емитује на српском језику (изузев изјава деце припадника националних мањина која не знају српски, те се ти делови преводе на српски језик), да ли то значи да РТС у погледу језика националних мањина има садржај само на ромском језику у оквиру емисије Romano Them на Радио програму Београд 1?

- Да ли ће РТС у наредном периоду формирати редакцију на језицима мањина, како то предвиђа Акциони план за остварење права мањина.

35. Михајло Ђорђевић:

- Износи предлог за увођење неког великог певачког догађаја једном годишње, као што је „Кенга Магјике“ у Албанији. Овакав догађај био би веома популаран и гледан, а уједно би представљао и место налажења будућих музичких звезда и талената.

36. Бојана Ђорђевић, дипломирани инжењер електротехнике:

- Сугестија да Програм за децу буде у бољем термину. Деца у поподневним и вечерњим сатима (од 18 ч до 20 ч) немају прилагођен програм свом узрасту и потребама, принуђена су да у ударном породичном термину гледају серије које никако

нису примерене узрасту од 12 година, због превише насиља сваке врсте (серије типа *Убице мога оца* и *Сенке над Балканом* где поред „уобичајених“ сцена убиства има и сексуалног насиља). Померити границу препоруке са 12 година на 16, па чак и на 18 година - добар пример на који је начин означена америчка серија „Место злочина“-16 г.

- Вратити тинејџерске серије.

- Научни програм ставити у неки разуман термин, а не у 23 часова и касније.

- Потребно је више филмова верског садржаја. Укинути су и филмови верског карактера за велике хришћанске празнике, све у циљу неговања и очувања православне вере и традиције

- Цртани филмови, један за другим, у укупном трајању од 60-120 минута, нису добро решење, јер деца дуго гледају ТВ и губе драгоцену време за учење и игру са вршњацима. Боље поделити на два термина емитовања, преподне и поподне, што одговара школском распореду за прву и другу смену (цртани у 7:15 увече, после *Слагалице*, и ујутру у 7:10 у оквиру јутарњег програма и *Миџијева радионица* у 12:30 радним данима је била лепа пракса у добра стара времена).

Предлог цртаних филмова:

1. Маша и меда
2. Фића и Феђа
3. Душко Дугоушко
4. Морнар Попај
5. Пера Детлић
6. Том и Цери
7. Ципелићи
8. Штрумфови
9. Брзи Гонзалес
10. Пинк Пантер
11. Овчица Шон
12. Нинџа корњаче (старе епизоде)
13. Бананамен
14. Пингвини са Мадагаскара

Оправдање да је већина наведених цртаних филмова уништена у бомбардовању, није уверљиво, исти се могу откупити од колекционара или унајмити екипа талентованих глумаца за нову синхронизацију.

37. Јелена Поповић:

- Предлог који се односи на емисије едукативног карактера за децу. Направити емисију попут *Коцка, коцка, коцкица* која би се бавила и децом старијег узраста, приказати деци различите облике живота људи у граду и на селу, различитих професија и покушати децу окренути њиховим талентима и занимањима која нам се данас нуде али која су донекле или заборављена или потиснута, окренути их природи али уз све оно сто нас окружује и чини данашњу стварност.

Мало је програмских садржаја која се баве децом узраста 7-13 година старости.

38. Милорад Видеканић:

- Постојећа шема нема динамике која би програм учинила гледљивијим, лица која воде одређене емисије су исувише навијачки настројена са честим ускраћивањем саговорнику довршетка мисли или започетих реченица.

- Документарни програм у задње време постаје бољи али не у довољној мери и више се бави одређеним догађајима у којима нема довољно исказаних чињеница о нама самима док се у увек у суперлативу приказују сви они којима су нам као народу нанели зла.

- Преноси скупштинских заседања би морали бити емитовани на засебном каналу, тако да искључиво они заинтересовани могу да прати ове садржаје.

- Културни програм је конципиран на начин да се стиче утисак да је сва култура Србије у Београду, у „кругу двојке“.

- Дечији програм и емисије за децу нису едукативне, иако је *Мали дневник* био толико драг и гледан. Шта је био разлог његове скрајнутости с програма?

- Што се особља на екрану тиче, свега њих десетак испуњава стандарде јавног сервиса (поставља се питање где су оних 100 нових лица толико бурно најављиваних)...

39. Ивана Девић и Ана Девић, Ниш:

- Похвала трећем каналу РТС-а као програму са највише емисија из културе, која нам је у овом тренутку јако потребна.

40. Снежана Будимировић:

- Предлог за репризу серијала о *Вуку Караџићу*, и то у термину од 20.00 часова, како би и млади могли да је погледају.

41. Славомир Лазаревић, дипл.инж. ел., Пожаревац:

- Предлог за увођење тзв. „Опозиционог дневника“ или „Политичког дневника“, попут *Културног дневника* и *Спортског дневника*. Култура и спорт јесу значајни за грађане и сасвим је оправдано што се ови формати емитују као додаци *Дневника*. Међутим, политика је још значајнија и намеће се потреба да се као додатак уведе и један овакав формат. На тај начин би се грађани информисали о активностима опозиционих странака (превише су заступљени представници актуелне извршне власти) а и на овај начин све политичке теме би се „преселиле“ у овај политички дневник.

Доста је нестручних новинара који припремају прилоге о појединим темама, посебно у емисијама о енергетици, а пре свега у емисијама о обновљивим изворима енергије (потребне су емисије у којима ће се представити сасвим другачија енергетска политика обновљивих извора којом би се грађанима већом применом омогућило јефтине, а не много скупље, плаћање утрошене електричне енергије, а држави омогућило многоструко мање улагање у енергетске изворе).

42. Ђорђе Пешић:

- Заштитити децу од вулгарног садржаја, није довољно само обележје кругом зелене боје са означеним бројем 12. Не смеју се репризирати серије са сценама секса и насиља од 16 часова, када деца нису под будним оком запослених родитеља. Нове серије са бруталним сценама не смеју се емитовати пре 20 часова.

РТС не би смео да ради у интересу кабловских оператера и чинити уступке „Арени“. Лига шампиона мора се емитовати и уторком на РТС-у, Евролига, Улеб, преносити домаћи фудбал и вратити врхунски спорт на програме РТС-а уколико се жели да нација буде здрава, мање насиља а више спорта.

43. Светозар Чубрило, мастер ФКМ 2017/18:

- Задржати емисије попут *Тв лица-као сав нормалан свет*¹, *Балканском улицом* и *Мира Адања и Ви*.

Серијски програм РТС умногоме је допринео да се рапидно мултиплицира број гледалаца чији су преци одрастали искључиво уз државну телевизију. *Отворена врата* су најуметничкија серија коју су ови простори имали прилику да сагледају, испрва не баш много разумљиву као авангарду али виспреношћу Интернет мреже постаје култна серија и сајбер генерацијама које су репликама из исте и свакодневни говор учинили окружењу подношљивијим. Серије *Убице мог оца* и *Месо* су нешто о чему се прича и кад је телевизор угашен.

Документарни програм РТС 2, петком увече, хипнотишуће делује и на оне не баш заљубљенике у нова научна достигнућа а глас спикера, је окружење у којем може сваки гледалац угодно да проведе време.

Некадашњи музички програм ПГП-РТС не може да се слије у само једну "шарену емисију" викендом баш као што ни зграда неке сумњиве продукције не може да замени атеље некадашњи у Македонској улици.

Дечији програм од *Метла без дршке*, *Фазони и форе*, *Лаку ноћ*, *децо до Бабино унуче* разумеју сва деца, без обзира на то да ли гледају у мале или велике резолуције екрана. Увођење 5 канала од "Драме", "Музике", "Трезора", "Полетарца" и "Живота" подигло је лествицу гледалачког укуса бар за трећину и вратило наду да сваки вид агресије и вулгаризма устукне пред жељом да нам буде добро.

44. Андреа Пинтер Кути, Национални савет мађарске националне мањине:

Достављени једногласно усвојени предлози Одбора за информисање Националног савета мађарске националне мањине у вези програмских садржаја Радио-телевизије Србије, усвојени на 17. седници Одбора, одржаној 3. новембра 2017. у Суботици са тачком дневног реда која се односила на расправу о програмским садржајима РТС-а :

1. Да информишу гледаоце телевизијског програма о значајним догађајима и догађајима од националног значаја за војвођанске мађаре;

2. Да провере могућност преузимања програма са мађарским садржајем Радио-телевизије Војводине или РТВ Панон, и са преводом емитују преко мрежа на државном нивоу.

45. Драган Павловић:

- Предлог да се на 3. каналу РТС-а поред садржаја из културе и уметности који прати мањи број популације, приказују и други садржаји попут преноса спортских догађаја и преноси скупштинских заседања, а како би се на тај начин ослободио простор на првом и другом програму и усталила програмска шема.

46. Српски филантропски форум, Никола Пуцаревић, директор, препоруке:

1. Позиционирање РТС-а као лидера међу медијима који активно доприносе развоју заједнице и културе даровања у земљи, кроз активно учешће у дијалозима унутар филантропске заједнице;

2. Активно извештавање о филантропској култури и доприносу којим различити актери (индивидуални филантропи, приватне фондације и задужбине, невладине организације, компаније и корпоративне фондације) директно улажу у заједницу.

3. Могућност увођења медијског серијала о култури давања у земљи, у којем бисмо могли да редовно промовишемо фантастичне примере добрих пракси дугорочног улагања и релевантних друштвених промена којима дародаваоци у Србији доприносе;

4. Промовисање наслеђа даровања, и позивања јавности на улагање у заједницу по узору на неке чувене српске добротинитеље и задужбинаре, као и неговање културне баштине задужбинарства;

5. Пружање активне подршке представницима цивилног друштва у заговарању побољшања услова за давање и развој друштва, посебно у области фискалне политике државе и још ефективнијег коришћења постојеће законске регулативе која омогућава пореске олакшице за улагање, те информисање ширих јавних актера о потреби за побољшање улагања; како бисмо осигурали и већи број давања;

6. Разматрање предлога за успостављање дијалога представника програмског савета РТС са Српским филантропским форумом, јер је развој културе давања и улагања у развој мултисекторско питање које се кроз различите врсте програмских садржаја структурно и системски може имплементирати у програмима РТС, те стављамо на располагање доступне ресурсе, знања и експертизу да у томе подржимо РТС;

7. Отварање дијалога унутар РТС и покретање шире иницијативе укључивања Радио-телевизије Србије у структуриран и стратешки допринос развоју и унапређењу филантропије у Србији, јер ће у годинама које долазе, инфраструктура за давање бити један од кључних механизма за остварење одрживих циљева развоја Уједињених нација, те се надамо да ће РТС препознати лидерски потенцијал који Српски филантропски форум може понудити као невладин, непристрасан и нестраначки стратешки партнер за развој Србије.

Напомена:

Извештај у делу који се односи на изнете примедбе, сугестије и питања грађана, коментарисањем на Интернет порталу РТС-а и дописима пристиглим електронском поштом, садржи интегралну верзију излагања у јавној расправи. Извршене су само минималне језичке и стилске интервенције.

Аудио-записи и стенограми јавне расправе чувају се у архиви Програмског савета РТС. Стенографске белешке сачиниле Анђелка Роксандић и Весна Стевановић. Извештај сачинила Александра Јелисавац.

Извештај доставити: Управном одбору РТС, генералном директору РТС, Дирекцији и писарници РТС.

**ПРЕДСЕДНИК
ПРОГРАМСКОГ САВЕТА РТС**

Проф. др Миливоје Павловић